

از سوی پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی، برنامه‌های روز جهانی هدف از برگزاری ایسن برنامه‌ها را آگاهی‌رسانی در زمینه اولویت‌های کشور در حوزه علوم دریایی و بهره‌برداری پایدار از منابع دریا عنوان کرد و گفت: در این برنامه‌ها موضوعات روز اقیانوس‌شناسی در سطح دنیا مطرح می‌شود.

دکتر علی مهدی‌نیا، معاون پژوهشی و آموزشی این پژوهشگاه، هدف از برگزاری ایسن برنامه‌ها را آگاهی‌رسانی در زمینه اولویت‌های کشور در حوزه علوم دریایی و بهره‌برداری پایدار از منابع دریا عنوان کرد و گفت: در این برنامه‌ها موضوعات روز اقیانوس‌شناسی در سطح دنیا مطرح می‌شود. وی با اشاره به جزئیات برگزاری این برنامه‌ها، اظهار کرد: سخنرانی علمی از جمله این برنامه‌ها است که با موضوعاتی چون «اقیانوس‌شناسی عملیاتی»، «اقیانوس‌شناسی ماهواره‌ای»، «همزاد دیجیتال اقیانوس‌ها»، «ظرفیت‌های زمین‌شناسی دریایی آبی‌های پیرامونی»، «ارزایی اثرات توسعه منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس بر زیستگاه‌های ساحلی-دریایی منطقه» ارائه می‌شود. برنامه‌های «آموزشی، پژوهشی و ترویجی» در ایستگاه‌های تابعه این پژوهشگاه از دیگر برنامه‌های این هفته می‌شود که شامل برگزاری دوره نقاشی و آشنایی با دریا و محیط زیست برای دانش‌آموزان(مرکز اقیانوس‌شناسی دریای خزر-نوشهر)، کارگاه تغییر اقلیم در دریای خزر بنا تأکید بر بررسی اثر افزایش دمای سطحی آب دریا بر نماتودهای آزادزی بنتیک ساحل نوشهر(مرکز اقیانوس‌شناسی دریای خزر-نوشهر)، کارگاه هشدار سونامی اقیانوس هند در بندر جاسک(نقشه‌آب گرگ‌تکی و طرح تخلیه)، و کارگاه بررسی وضعیت کنونی اکوسیستم دریا‌های جانی شمال غرب اقیانوس هند است.

تجارت ۶۵۰میلیون دلاری آیزیان در سال ۱۴۰۲

مدیرکل دفتر بهبود کیفیت فرآوری و توسعه بازار آیزیان گفت: در سال ۱۳۹۹، ۱۳۹ هزار تن محصولات شیلاتی به ارزش ۵۲۸ میلیون دلار صادر شد این در حالی است صادرات در سال ۱۴۰۲ به ۲۵۰ میلیون دلار رسید. به گزارش اقتصادسرامد، عباس مختاری درباره تجارت آیزیان و محصولات شیلاتی در دولت سیزدهم گفت: در سال ۱۳۹۹ مقدار ۱۳۹ هزار تن محصولات شیلاتی به ارزش ۵۲۸ میلیون دلار صادر شد، این در حالی است که میزان صادرات در سالال ۱۴۰۲ مقدار ۲۱۰ هزار تن محصولات شیلاتی به ارزش ۶۵۰ میلیون دلار برآورد شد.

این مسؤول دولتی به بازار و نقش شیلات در سفره مردم اشاره کرد و افزود: در راستای افزایش سطح دسترسی به بازارها، اقدامات زیادی در سازمان شیلات ایران به انجام رسیده است، به گونه‌ای که در سال ۱۳۹۹ تعداد بازارهای تخصصی آیزیان در کشور ۲۱۰ واحد بود که با رشد ۷ درصدی در سال ۱۴۰۲ به ۲۲۵ واحد افزایش یافت.

وی ادامه داد: در سال ۱۳۹۹ تعداد بازارهای اینترنتی آیزیان در کشور تنها ۱۳ واحد بود که با رشد ۱۴۶ درصدی در سال ۱۴۰۲ تعداد بازارها به ۳۲ واحد ارتقا یافت. مختاری از افزایش ۲۹ درصدی مراکز عرضه مستقیم و زنده فروشی ماهیان در کشور خبر داد و گفت: در حالی که تا سال ۱۳۹۹ تعداد مراکز عرضه مستقیم و زنده فروشی ۱۵۶ مرکز بود در سال ۱۴۰۲ تعداد این مراکز به ۲۰۲ مرکز رسید.

مدیر کل دفتر بهبود کیفیت فرآوری و توسعه بازار آیزیان از رشد ۵۰۰ درصدی تعداد زنجیره‌های ارزش در کشور خبر داد و گفت: تعداد زنجیره‌های ارزش در سال ۱۳۹۹ به ۱۴۰۲ به ۷۶ زنجیره رسید. مختاری ادامه داد: در سال ۱۳۹۹ تعداد غذاهای فرآوری شده آیزیان در کشور ۱۸ محصول بود که با رشد ۱۱ درصدی تا سال ۱۴۰۲ به ۲۰ محصول افزایش یافت. وی به نقش مؤثر فرهنگ آبزی مصرفی اشاره کرد و گفت: در سال ابتدای دولت سیزدهم تنها یک مورد فعالیت ترویجی نظیر موشن گرافیک وجود داشت که با رشد ۱۶۰۰ درصدی در سال ۱۴۰۲ به ۱۷ مورد رسید. این مسؤول دولتی اعلام کرد: سال ۱۳۹۹، ۸۱ مورد جشنواره، مسابقه و دوره آموزشی طبخ آیزیان برگزار شد که این عدد با رشد ۲۵ درصدی و تعداد موارد فوق به رقم ۱۰۱ رسید.

کشور سرانجام در ۱۰ مارس این توافق اعلام کردید. توافق خودشان را با از سرگیری روابط اعلام کردند. در ۱۶ آوریل هم وزرای خارجه دو کشور رسماً از سرگیری روابط را اعلام کردند. به این ترتیب مذاکرات ایران و عربستان توانست بعد از حدود دو سال گفتگو در پکن به نتیجه برسد و طرفین روابط خودشان را در مسیر عادی قرار دادند. ایران همواره روابط با همسایگان و توسعه مناسبات با همسایگان و تعمیق مناسبات را یک اصل اساسی برای خودش می دانست و قطع روابط را یک عنصر عارضی بر روابط تلقی می کرد. به این معنا که اصل روابط یا طبیعت روابط با کشورهای همسایه بودن این روابط و توسعه و تحکیم آن است که به حمدالله با گفتگوهایی که طرفین به عنوان دو کشور مهم منطقه و جهان اسلام انجام دادند، این روابط از سر گرفته شد.

گروه توسعه – سفیر ایران در عربستان به مناسبت نخستین سالگرد بازگشایی سفارتخانه‌های ایران و عربستان، بر تأثیر توسعه مناسبات دو کشور بر روند همکاری‌های منطقه‌ای تأکید کرد و گفت: گام‌هایی هم برای همکاری هشت کشور خلیج فارس به عنوان یک همکاری دسته جمعی برداشته شده است.

روز ۱۶ خرداد ماه سالروز بازگشایی رسمی سفارت جمهوری اسلامی ایران در عربستان سعودی است. در این روز بود که سفارت ایران پس از ۷ سال عدم رابطه سیاسی تهران و ریاض با حضور علیرضا بیکدلی، معاون کنسولی وزیر امور خارجه و حسن زرنگار ابرقویی، سرکنسول ایران در جدّه بازگشایی شد.

مقامات ارشد امنیتی دو کشور ایران و عربستان سعودی در ۱۰ مارس ۲۰۲۳ در پکن بیانیه سه جانبه‌ای را امضا کردند که طی آن جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی عربستان سعودی توافق کردند طرف حداکثر دو ماه، روابط دیپلماتیک خود را از سر گرفته و سفارت‌خانه‌ها و نمایندگی‌ها را بازگشایی کنند.

دو کشور با تأکید بر احترام به حاکمیت و عدم دخالت در امور داخلی یکدیگر در زمینه اجرای موافقت‌نامه همکاری‌های امنیتی امضا شده در تاریخ ۱،۲۸،۱۳۸۰ اخورشدی برابر با ۱۷،۱۴،۲۰۰۱ میلادی و نیز موافقت‌نامه عمومی همکاری‌های اقتصادی، بازرگانی، سرمایه‌گذاری، فنی، علمی، فرهنگی، ورزشی و جوانان، امضا شده در تاریخ ۳،۳۶،۱۳۷۷ خورشیدی برابر با ۵،۲۷،۱۹۹۸ میلادی توافق کردند.

به دنبال ازسرگیری روابط ایران و عربستان، دو کشور تصمیم گرفتند هرچه زودتر سفیران خود را به تهران و ریاض اعزام کنند و در همین چارچوب، دولت ایران، علیرضا عنایتی، مدیر کل وقت خلیج فارس وزارت خارجه را به عنوان سفیر خود در ریاض معرفی کرد، کسی که در طول دو سال مذاکرات ایران و عربستان برای از سرگیری روابط در این رایزنی‌ها حضور داشت و عربستان نیز عبدالله العنزی را به عنوان سفیر خود برگزید.

از زمان از سرگیری روابط دو کشور تاکنون پرونده‌ها و موضوعات متعددی چه در بحث روابط دو جانبه و چه در منطقه رخ داده است که دو کشور در سایه همکاری‌های مشترک و رایزنی‌های مستمر سعی بر به سرانجام رساندن آن‌ها کردند. در موضوعاتی از جمله حج تمتع، حج عمره، دیپلماسی فرهنگی، ورزشی، اقتصادی و همچنین مسئله فلسطین شاهد همکاری‌ها و رایزنی‌ها دو جانبه بودیم. برای بررسی آخرین وضعیت روابط ایران و عربستان در حوزه‌های مختلف و افق پیش روی این روابط و همچنین توافقات انجام شده بین دو کشور گفتگویی را با علیرضا عنایتی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در عربستان سعودی انجام دادیم.

مشروح گفتگوی تسنیم با سفیر ایران در عربستان به شرح زیر است:

*** اسال نخستین سالگرد بازگشایی سفارت ایران در عربستان است. چه تفکر و مسئله‌ای باعث شد تا دو کشور بعد از چندین سال عدم روابط سیاسی، روابط خودشان را از سر بگیرند؟ در این راستا مشخصاً نقش شهید رئیس‌ و شهید امیرعبداللهیان را چه در مذاکرات پیش از احیای روابط و چه بعد از احیای روابط و تقویت آن چگونه می‌بینید؟**

عنایتی: ۱۶ خرداد ماه یکسال از بازگشایی رسمی سفارت جمهوری اسلامی ایران در ریاض و ۱۷ خرداد ماه یک سال از بازگشایی سرکنسولگری ایران در جدّه می‌گذرد و این بازگشایی مرهون توافق دو کشور در ۱۰ مارس و ۱۶ آوریل بود که طرفین توافق کردند طرف مدت دو ماه روابط را از سر بگیرند. از جمله این امور بازگشایی سفارت و تبادل سفرا بود که خوشبختانه در مدت پیش شده سفارت و سرکنسولگری ایران در عربستان سعودی بازگشایی شد و مدتی بعد هم سفارت و سرکنسولگری عربستان در تهران و مشهد.

ما یکسال از افتتاح سفارت را پشت سر می‌گذاریم. در فراوی آن یک سال مناسبات ایران و عربستان به گونه صحیح و دقیقی پیش رفت و ما فواید آن را در سطح دو جانبه و سایر ابعاد دیدیم. طبیعتاً نقش اصلی برای پیمودن این مسیر یعنی تلاش و گفتگو برای توافق ایران و عربستان و نزدیک شدن دیدگاه‌های آن‌ها به یکدیگر از دو سال پیش از آن رقم خورد و گفتگوهای بغداد شکل گرفت.

در مسقط نیز هم عرض این گفتگوها ادامه داشت. روی کار آمدن رئیس جمهور فقید آیت الله رئیسی و تشکیل دولت سیزدهم همراه شد با حسن انصاف مهم و تابلوی آشکار به نام اصل همسایگی یا سیاست حسن همسایگی و این مطلب مکرراً توسط آقای رئیس جمهور بیان شد و توسط وزارت خارجه پیگیری گردید. مبدع آن رئیس جمهور فقید و مجری آن وزیر خارجه فقید بودند. ما در مسیر گفتگوهای انجام شده بغداد و مسقط، طرفین در پکن به توافق رسیدند. با اداره جلسات و ریاست دبیران شورای عالی امنیت ملی دو

گفت و گو با سفیر ایران در عربستان به بهانه نخستین سالگرد باز گشایی سفارتخانه‌های ایران و عربستان؛

برنامه همکاری جمعی ۸ کشور خلیج فارس

شورای همکاری در جنوب ایران به دنبال دستیابی به آسیای مرکزی و قفقاز هستند

اجلاس سران اسلامی و عربی شد، موضوع فلسطین را به لحاظ سیاسی، منطقه‌ای و بین‌المللی در صدر مسائل جهانی قرار داد و از آن به عنوان یک مطالبه همگانی ساخت. به این ترتیب با همکاری دو کشور و ورود جدی سازمان همکاری اسلامی به موضوع فلسطین همچنان به عنوان موضوع نخست جهان اسلام مطرح است و توانست این همکاری فلسطین را در جامعه جهانی به عنوان یک نماد مطلوبیت معرفی کند و مجامع بین‌المللی و با کشورهای که در برابر جنایت‌های رژیم اسرائیل ساکت نشسته بودند، آن‌ها را وادار به واکنش کند. به نحوی که در سراسر جهان همگان به حمایت از فلسطین پرداختند. این موجب شد که فلسطین نه فقط یک مسئله عربی و اسلامی بلکه یک مسئله انسانی و جهانی شود. سفر رئیس جمهور فقید و سایر دیدارهایی که بین وزرای خارجه دو کشور صورت گرفته، چه در ایران و عربستان و چه در حاشیه نشست‌های بین‌المللی از جمله در نشست بانجول در گامبیا، طرفین هم بر مسائل صلح و ثبات و امنیت منطقه تأکید کردند و هم بحث‌های دو جانبه را به طور مفصل بررسی کردند. عزم طرفین برای توسعه این مناسبات در جهت تأمین منافع دولت و ملت دو کشور کاملاً محسوس است و آنچه که ما شاهد هستیم نیز گویای عملی شدن دیدگاه‌های دو کشور در این رابطه است.

این موضوع حتی بعد از شهادت رئیس جمهور و وزیر خارجه فقید همچنان در دستورکار دو کشور باقی می‌ماند که روابط توسعه پیدا کند. در تماس تلفنی ولیعهد عربستان با آقای محمد منبخر، در این تماس طرفین عزم خوددشان را بر توسعه مناسبات اعلام کردند و گفتند که این راه را ادامه خواهند داد. بانان این طرح و مجریان طرح همسایگی یا بانیان این ایده گرچه در میان ما نیستند ولی ارث گران‌بهای را برای ما باقی گذاشتند و این راه ادامه پیدا خواهد کرد.

*** یکی از مسائل مهم موجود مسئله همکاری‌های منطقه‌ای است. اکنون ما شاهد همکاری‌هایی بین دو کشور در منطقه خصوصاً بعد از طوفان الاقصی هستیم. چقدر دو کشور توانستند در بحث نقش منطقه‌ای نقش فعال ایفا کنند؟ قرار بود همکاری‌های ۸ جانبه در حوزه خلیج فارس شکل گیرد. آیا دو کشور در این خصوص اقداماتی انجام داده‌اند؟**

عنایتی: حتما توسعه مناسبات ایران و عربستان بر روند همکاری‌های منطقه‌ای و مثبت شدن متغیرات منطقه‌ای

تأثیر خواهد گذاشت و طرفین مساحت بزرگتری را برای این همکاری‌ها فراتر از همکاری‌های دو جانبه پیش روی خواهند داشت. ما بر یک همکاری همه جانبه و توسعه محور می‌اندیشیم. بر یک امنیت درون‌زامتکی به قدرت‌های داخلی کشورهای منطقه تأکید داریم. بر توسعه مناسبات مردمی و رفت و آمدها اشاره می‌کنیم و آن را مقوم جدی روابط دو جانبه تلقی می‌کنیم. بر همکاری ۸ کشور خلیج فارس به عنوان یک همکاری دسته جمعی چشم دوخته‌ایم و گام‌هایی هم برای گفتگوها برداشته شده است.

وزیر خارجه شهید در سال گذشته در سفر به کشورهای منطقه ایده مجمع گفتگوهایی منطقه‌ای را در برگیرنده ۸ کشور مطرح کردند که مورد توجه کشورهای واقع شد. در سازمان ملل سفرای ۸ کشور با یکدیگر نشستی را برگزار کردند و ایده همکاری‌های منطقه‌ای همواره مورد توجه جمهوری اسلامی ایران بوده است. اخیراً هم شورای همکاری خلیج فارس دیدگاه خود را در خصوص امنیت منطقه ایران و امیدواریم با دیدگاه‌های مشترکی که ۸ کشور دارند، بدون اینکه کشورهایی مستثنی شوند و یا بدون اینکه عناصر خارجی اضافه شوند، ۸ کشور با یکدیگر گفتگوهای صریح و صافانه‌ای را برگزار کنند و گونه‌ی جدیدی از امنیت را که مبتنی بر توانمندی‌ها و امکانات داخلی کشورهاست و منافع همگان و منافع مشروع جامعه بین‌المللی را تأمین می‌کند، بتوانند با یکدیگر گفتگو‌هایی را آغاز کنند و با ادامه آن زمینه‌های همکاری را قوام ببخشند. این چیزی است که منطقه خلیج فارس به آن نیازمند است و امیدواریم به زودی شاهد این گفتگوها باشیم.

تجاری، فرهنگی، کنسولی، مردمی و غیره و ما امیدواریم که این مناسبات به صورت متوازن بین طرفین رشد کند و استمرار پیدا نماید.

*** در خصوص مسائل اقتصادی و توافقات انجام شده در توافنامه پکن، چقدر این مسائل به پیش رفته است؟ پیشتر در خصوص حجم تجارت دو کشور نشان از حجم پایین دارد، آیا این حجم از تبادلات افزایش خواهد یافت؟ مشخصاً در بحث حمل و نقل دریایی، ترانزیت و سرمایه گذاری چه توافقاتی صورت گرفته است؟**

عنایتی: در بخش اقتصادی ما در مقایسه با سایر بخش‌ها نیازمند تلاش و کوشش بیشتری هستیم تا همبای سایر حوزه‌ها هم شاهد شاخص‌های مثبت اقتصادی بین دو کشور باشیم. در این خصوص گفتگوها و رایزنی‌های مستمری بین دو کشور صورت گرفته است. ما موافقتنامه جامع همکاری‌های اقتصادی را در سال ۱۳۷۷ بین دو کشور امضا کردیم و موافقتنامه همچنان لازم‌الاجرا است و در ابعاد مختلف اقتصادی، مسائل مشخصی را در بر دارد. در گفتگوهای انجام شده با طرف سعودی بر فعال کردن این موافقتنامه در اجلاس پکن یک و دو تأکید داشتیم و داریم. موافقتنامه‌های دیگری هم مثل حمل و نقل هوایی بین ایران و عربستان امضا شده و موافقتنامه‌های پایه دیگری هم بین طرفین تبادل شده که امیدواریم با تأکید بر این موافقتنامه‌ها شاهد توسعه مناسبات اقتصادی و تجاری فی مابین باشیم. از جمله مسائل مهمی که می‌تواند حوزه مناسباتی اقتصادی ایران و عربستان را شکل دهد، موضوع ترانزیت است و ایران به عنوان چهارراه آسیا از جنوب به شمال به کریدورهای شمال- جنوب و موافقتنامه عشق آباد، مسیر اتصال جنوب و شمال و شرق و غرب است. یادآوری کنم که عربستان سعودی بنای همکاری با حوزه آسیای مرکزی را دارد و آن را در دستورکار خودش قرار داده است. محل عبور کالا و لجستیک و خدمات می‌تواند در این مسیر امن رقم بخورد و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز از شمال ایران به خلیج فارس و دریای عمان برسند. عربستان و سایر کشورهای شورای همکاری نیز در جنوب ایران به آسیای مرکزی و قفقاز دست پیدا کنند.

*** در خصوص همکاری‌های کنسولی، رفت و آمد شهروندان دو کشور و همچنین از سرگیری پرواز مستقیم**

قالب نشست‌های منطقه‌ای و بین‌المللی کاملاً فراهم است و ما طی سال گذشته بیش از ۲۰ هیئت بین طرفین تبادل شده است. شکل این تبادل، نشست‌های چندجانبه بوده ولی در حاشیه این نشست‌های چندجانبه دیدارهای دو جانبه‌ای هم صورت گرفت و آخرین آن ملاقات وزیر اقتصاد و دارایی کشورمان با وزیر اقتصاد و بر نامه ریزی عربستان بوده است. همچنین پروازهای عمره بین طرفین برقرار شده و عمره گزاران ما موفق شدند بعد از ۹ سال به عمره مشرف بشوند. جای عمره گزاران ایرانی کاملاً خالی بود و این روند از سر گرفته شد. به طور مشخص بعد از انجام عملیات حج، پروازهای عمره می‌تواند ادامه پیدا کند.

ابعاد متعددی برای مناسبات ایران و عربستان رقم خورده است. از جمله در سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی طرفین رایزنی‌های مستمری را با یکدیگر داشتند. از جمله در موضوع فلسطین همکاری بسیار خوب و مطلوبی بین دو کشور بود و دیدارهایی بین رئیس جمهور فقید و امیر محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان و همچنین وزرای خارجه دو کشور برگزار شد که در این ملاقات‌ها علاوه بر تأکید طرفین بر موضوع مهم فلسطین و لزوم دفاع از حقوق مردم فلسطین این مسائل دو جانبه هم پرداخته شد و عزم طرفین برای توسعه این همکاری‌ها مورد تأکید قرار گرفت.

در سطوح فرهنگی هم ما شاهد گشایش‌هایی بودیم. شب موسیقی ایرانی همزمان با ۲۲ بهمن با یک گروه اعزامی از ایران در ریاض رقم خورد. به هر صورت ابعاد مختلفی برای این رابطه وجود دارد. ابعاد امنیتی، نظامی، سیاسی، اقتصادی،

*** در بحث مسئله فلسطین ما شاهد همکاری‌هایی بین دو کشور بودیم. از برگزاری نشست سازمان همکاری اسلامی و رایزنی‌های دو جانبه تا سفر رئیس جمهور به ریاض و گفتگو با ولیعهد این کشور. در این خصوص مشخصاً چه همکاری‌های بین دو کشور انجام شده است؟ در رایزنی سران دو کشور چه مسائلی مورد توجه قرار گرفت؟**

عنایتی: رایزنی و همفکری ایران و عربستان در موضوع فلسطین که منجر به تشکیل اجلاس‌های متعدد از جمله